REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare *nr. 30.*
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURĬ de ANUNȚURI:
în Viena la N. Dukes Nachf Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schaluk. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Dumínecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea. Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 3. **Brașov, Sâmbătă 4 (17) Ianuarie.** **1903.**

Neajunsurĭ parlamentare.

Pactul a întratîn a doua sa fasă. Dumineca trecută s'a subsemnat de către ambele guverne învoiala dintre ele, ér acum vin la rênd parlamentele ca sĕ se pronunțe și sĕ decidă definitiv asupra acestei învoielĭ.

Erĭ în 15 l. c. s'a început noua sesiune a Reichsrathului, ear' astăḑĭ, Vinerĭ, ministru-președinte unguresc va face o dare de sémă în cameră despre punctele pactului, pe care l'a încheiat cu Dr. Koerber.

Se vor aduce dér înaintea parlamentelor proiectele pactului așa cum au fost ele stabilite de guvernele Budapesta și Viena.

Îndată ce e vorba de desbaterea în parlamente își arată érăși fața obstrucțiunea cea temută, care amorțise numai pe timpul vacanțelor, dér nu murise.

In momentul de față vedem, că partidele germane din camera vienesă, cu singura escepțiune a partidei pangermane, fac cele mai marĭ sforțărĭ pentru a afla mijlócele cele mai potrivite și tactica cea mai bună cu scop de a combate obstrucțiunea Cehilor, carĭ sunt decișĭ a nu ceda nicĭ acum, până ce nu vor fi deplin mulțumițĭ în cestiunea dreptului lor de limbă.

Mai cu sémă s'a tratat în ajunul întrunirei camerei din Viena, de a paralisa cumva tactica Cehilor tinerĭ cu propunerile lor de urgență. Partidele germane pretind ca sĕ nu mai fie admis a core urgența pentru obiectele puse la ordinea ḑilei, trăgânându-se timpul prin discusiunea asupra urgenței.

Inaintea ședinței de erĭ a Reichsrath-ului conducĕtorii diferitelor partide au ținut sfat, cu scop de a încheia un compromis pentru deschiderea discusiunei asupra punctului prim pus la ordinea ḑilei: convențiunea de la Bruxella relativă la zahar. Compromisul a fost însĕ zădărnicit prin aceea că radicalii cehĭ și pangermanii nu l'au primit. Astfel ședința primă a trebuit sĕ se începă érăși cu desbaterea asupra propunerei de urgență a unuia dintre Cehii estremĭ.

Cehii tinerĭ au declarat, ce e drept, că ei vor retrage propunerile lor de urgență, dér Cehii agrarĭ stăruie ca cele 19 propunerĭ de urgență ale lor sĕ fie cu orĭ-ce preț desbătute. Decĭ numai după acésta póte fi vorba de întrarea în ordinea ḑilei.

In ce privesce partida pangermana, ea se străduiesce din résputerĭ de a zădărnici orĭ ce compromis, prin care s'ar puté restabili mersul regulat al lucrărilor parlamentului. De aceea ei s'au grăbit a face în ședința de erĭ nisce propunerĭ de urgență deosebite ale lor. Tot în acéstă ședință a anunțat Schönerer o interpelație privitor la aplicarea ilegală a § lui 14 asupra provisorului budgetar ultim și altă interpelație relativă la garantarea prin lege a limbei germane ca limbă a statului. Cea din urmă interpelație o pune în legătură cu negocierile de împăciuire, ce se continuă de către ómenii de încredere ai Cehilor și Germanilor cu conlucrarea guvernului Koerber.

Așa stau lucrurile în momentul de față, după cum arată scirile cele mai nouĕ ce le-am primit.

Pe conferența acésta „de înțelegere“ germano cehă se baséză adĭ tóte speranțele, că dór' va succede a se afla o soluțiune a cestiunei limbelor, pentru ca sĕ fie posibilă o decisiune a „Reichsrath“-ului asupra proiectelor pactului semnate de guverne.

Numai așa se pot regula în mod parlamentar raporturile economice cu Ungaria. La din contră țĕrile austriace, după părerea ce domnesce mai ales între Germanĭ, vor ajunge sub curatela guvernului unguresc și dieta ungară va decide asupra viitorului lor economic și financiar.

Sĕ vedem însĕ în ce mod va înfățișa Coloman Szell astăḑĭ resultatul negocierilor pentru pact. Orĭ de ce părere ar fi el, estremii din oposiție se vor jelui și vĕeta amar, că Ungaria a ajuns sĕ fie pusă la discrețiunea Austriacilor.

Monarchul nostru la Roma. Corespondentul din Roma al ḑiarului parisian *„Figaro“* comunică acestei foi, că între guvernul italian și ministrul austro-ungar de esterne se urméză tractărĭ privitóre la condițiile pe lângă carĭ Maj. Sa monarchul nostru ar puté sĕ mérgă la Roma, ca óspe al Regelui Italiei.

E cunoscută încordarea dintre curțile din Viena și Roma de când nu s'a întors visita ce-o făcuse la Viena réposatul rege Umberto. Monarchul nostru n'a întors visita regelui Umberto din considerațiĭ față cu Vaticanul. Tînĕrul rege al Italiei, după urcarea pe tron, a visitat curțile din Petersburg și Berlin, dér la Viena nu s'a dus. Acum atât din partea lui Goluchowski, cât și din partea guvernului italian se caută modalitățile, carĭ ar face posibilă o visită a monarchului nostru la Roma. Acéstă s'ar întêmpla de-odată cu visita împĕratului Wilhelm la curtea italiană. Și fiind-că Quirinalul n'ar puté găzdui de-odată óspețĭ atât de marĭ, Majestatea Sa monarchul nostru ar fi primit la ambasada austro-ungară, care e situată aprópe de Vatican. In ḑiua sosirii monarchul ar face o visită papei, apoi s'ar duce la Neapol și Corfu și numai la reîntórcerea în Roma ar face visită oficiósă Regelui Victor Emanuel. In chipul acesta s'ar evita atingerea susceptibilității Vaticanului și ar fi satisfăcut și Regele Victor Emanuel. — Planul e cam ciudat și probabil, că el s'a născut numai în creerii corespondentului ḑiarului „Figaro“.

Ce a isprăvit contele Lamsdorff? *„Petersburgskija Vjedomosti“* publică un comunicat despre resultatul călĕtoriei contelui *Lamsdorff*. După ḑiarul rusesc scopul acestei călĕtorii a fost, ca Lamsdorff sĕ comunice statelor interesate părerile sale în afacerea cestiunilor, carĭ agită Balcanul Rusia, ḑice ḑiarul rusesc, a liberat pe creștinĭ și prin rĕsbóiele ce le-a purtat, a ținut viu focul independenței și libertății la popórele din Balcanĭ. Ea doresce și acum sincer, ca frații ei sĕ trăéscă o viĕță politică liberă. Reformele pórtei sunt numai pe hârtie și nu-s suficiente. Din causa acésta Rusia împreună cu Austro-Ungaria au decis sĕ compună un nou plan de reforme, care va garanta pacea și liniștea în Macedonia și Serbia-veche. Planul acesta îl va primi de sigur și Turcia.

Înalt ordin de ḑi.

„Monitorul Oficial“ publică următorul ordin de ḑi dat de M. S. Regele Carol cu ocasiunea anului nou:

„Ostașĭ,

„In anul care s'a închis, un sfert de „veac s'a împlinit de când oștirea a fost „chemată a lua armele pentru neatârna„rea Țĕrei și s'a acoperit în un rĕsboiŭ „glorios cu laurĭ neperitorĭ. Eu însĕ am „avut duiósa mulțumire de a Mĕ duce, „după 25 de anĭ de pace rodnică, pe „câmpul de luptă spre a revedé aceste „locurĭ sfinte și neuitate unde vitejia stră„moșéscă a reînviat și fapte eroice s'au „sĕvêrșit.

„Depunênd cunune pe mormintele „bravilor căḑuțĭ, am dovedit că se păs„tréză în inima Nóstră o adêncă recunos„cință și o vecînică amintire pentru acei „carĭ, împlinindu-șĭ datoria, au jertfit viĕța „lor pentru mărirea Patriei și că numele „acelor morțĭ vor rĕmâné nemuritóre.“

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Despre presimțirĭ.*)

Presimțire se numesce disposiția sufletéscă, în care omului i-se sugeréză cu certitudine vr'o întêmplare, séu mai multe întêmplărĭ viitóre.

Pentru-ca sĕ se pótă produce o presimțire, este necesară o disposiție séu capacitate specială a sistemului nervos, prin care persóna respectivă este adusă în situația de a observa, respective de a recipia în corpul rĕu și de a furnisa conscienței ingerențe externe fórte delicate de natură spirituală séu *„suprasensuală“* — nu însĕ *„supranaturală“*.

Casurile de presimțirĭ autentice sunt fórte numĕróse și nicĭ nu există om, care sĕ nu fi avut însușĭ presimțirĭ, carĭ s'au adeverit în urmă, orĭ sĕ nu fi auḑit de asemenea presimțirĭ, întêmplate unor persóne demne de credință.

Filosoful *Cicerone* istorisesce în cartea sa despre *divinațiunĭ* următórele asupra unui cas interesant de presimțire: *Philemon* și *Timarchus* făcuseră împreună un complot, ca sĕ ascundă sórele unui dușman comun al lor. In séra, când după planul făcut era sĕ sĕvîrșéscă fărădelegea și sĕ ucidă pe dușmanul, care habar n'avea de ceea-ce se urzia în potriva lui, cunoscutul înțelept Socrate era poftit la masă la Timarchus. Cina a durat până nóptea târḑiu și Timarchus vĕḑênd, că se apropie óra, pentru care era fixat omorul, își cerù scuze de la óspeții și voi sĕ se îndepărteze. Socrate însĕ, care de altminterĭ era atât de liniștit și tăcut, îl reținù cu atâta insistență, încât Timarchus n'avù încotro și trebuì sĕ mai stea de vorbă cu distinsul sĕu óspe. Scena acésta se repetă în diferite rêndurĭ: De câte orĭ se scula Timarchus, cu gândul sĕ plece, Socrate scia sĕ-l rețină, așa că în cele din urmă Timarchus observă, că Socrate îl reține din adins și profitând de un moment favorabil, se îndepărtă, fără sĕ mai spună, că plécă. Dér momentul potrivit trecuse, Timarchus și complicele sĕu fù prins și osêndit la mórte. Când se duceau la locul de perḑare Timarchus esclamă: „Ah, décă așĭ fi ascultat de geniul lui Socrate, n'așĭ fi adus acum aicĭ!“

Madame de Perie-Candeille istorisesce într'una din operele sale următorul cas de presimțire:

„Eram poftită pe ḑiua de 11 Iulie 1793 la dejun la o familie amică din Paris. Când am intrat în casă, am rĕmas surprinsă de espresiunea de bucurie deosebită, ce se vedea pe fețele tuturor amicilor, carĭ erau întrunițĭ acolo. La întrebarea mea, mi-se comunică, că a sosit o scrisóre de la logodnicul unicei fiice a familiei. El se afla în acel moment în Port-au-Prince, spre a apĕra colonia contra insurgenților negri. După cum scriea, în curênd era sĕ plece din Port-au-Prince și sĕ se întórcă la Paris, spre a se cununa cu alésa inimei sale. Tocmai scirea acésta era, care transportase întréga familie în amintita disposiție veselă.

Pe la órele 11 fata, care până în acel moment era de o veselie extraordinară, îngălbenì subit, se ridică de pe scaun și întrebă pe fratele sĕu:

— O, frate! Spune-mĭ, ce sensație are cineva, când primesce o lovitură de sabie?

Fratele rĕspunse mirat: „Sensația unei tăieturĭ repede și rece ca ghiéța“.

„Ah, așa este“, — rĕspunse dênsa, „o tăietură rece ca ghiéța mĭ-a trecut prin inimă... mĭ-au omorît logodnicul“ și căḑù fără simțirĭ în brațele fratelui.

Opt lunĭ trecură de la acéstă presimțire când corabia „Jupiter“ sosì din India de vest, aducênd o scrisóre, care anunța familiei, că în ḑiua de 11 Iulie 1793 logodnicul așteptat cu atât dor, fù omorît de un negru, care îi împlântă sabia în inimă.“

O întêmplare analógă, povestită autorului din care traducem când era în etate de 15 anĭ, merită de asemenea de a fi cetită. Intêmplarea a auḑit'o de la bunicul sĕu:

In tinerețele mele — povestea bĕtrânul pe mormêntul căruia acum de mult a crescut érbă — eram mare ștrengar. Umblam mai bucuros prin pădure și pe câmp, de cât sĕ mĕ duc la șcólă, cu tóte că pe acele vremurĭ numai câteva ciasurĭ dura instrucția, ér acasă nu ni-se dedeau teme de lucrat. In pădure și la mare eram vecinic — și deórece părinții erau din cale afară ocupațĭ cu agricultura, nu se prea puteau interesa de apróape și de educația și instrucția nóstră. Copiiĭ mai marĭ, îndată ce s'au întărit puțintel, trebuia sĕ ajute la lucrul câmpului, ér cei micĭ erau lăsațĭ în grija Domnului. Când m'am făcut

*) Din „Geheimnissvolles aus dem Jenseits“, de G. W. Gessmann, Lipsca.

„Am deplina încredințare, că ori în „ce moment vom avé nevoie de brațul „vostru, voi vețĭ fi vrednicĭ de bravii voș„tri camarađĭ și că vĕ vețĭ sili de a fi „pururea scutul neclintit al Țĕrei și mân„dria Mea.

„Vĕ urez dér din tot sufletul, cu „prilejul anului ce începe, anĭ mulțĭ și „fericițĭ“.

Dat în Bucurescĭ, la 1 Ianuarie 1903.

Carol.

Germanii și Rușii.

Marea revistă englesă *„Comtemporary Review“* publică un articol semnat cu pseudonimul „Quidam“, sub care se ascunde un observator, adênc cunoscĕtor al luptei dintre cele douĕ marĭ națiunĭ, Germanii și Rușii.

Pentru noi Românii articolul în cestiune presintă un deosebit interes, întru cât autorul vorbesce în mare parte despre tendința Rusiei de a rusifica Peninsula-balcanică.

Nimicirea culturei germane în provinciile rusescĭ de rĕsărit a produs în tótă Germania o mare durere, o dușmănie și o indignare generală. De altă parte Rusia, din motive politice și istorice, este plină de sentimente dușmănescĭ fața de Germania. Rusia a fost, care a scăpat pe Prusienĭ de o totală nimicire, la 1806 și 1807. Rusia este care la 1814 și 1815 a liberat'o de cuceritorul frances și care la 1870 a dovedit în faptă simpatia ei pentru Prusia. La tóte aceste servicii Germania a rĕspuns prin cea mai ordinară ingratitudine.

La 1878, în luna luĭ Martie, pacea de la San-Ștefano a apropiat Rusia cu pașĭ giganticĭ de realisarea visului ei vechiŭ de sute de anĭ: *stăpânirea Constantinopolului.* Atuncĭ Bismarck a desamăgit amarnic pe Rusia, căcĭ sub *masca unui „mijlocitor“ cinstit,* a dat Austriei Bosnia și Herțegovina și *a luat României Basarabia.*

Acésta a fost o lovitură magistrală, căcĭ a stârnit dușmănie pe de-oparte între Rusia și Austria, pe de alta între România și Rusia, punênd în același timp basa pentru o alianță defensivă între Austria și Germania.

Marea desvoltare a Rusiei în cele din urmă douĕ decade, este urmărită în Germania cu mare îngrijare, ca fiind un pericol mai mare decât Franța. Germanii recunosc admirabila abilitate a Rusiei, care scie nu numaĭ sĕ atragă națiunile invecinate prin intrigĭ și agitațiunĭ panslaviste, ci chiar sĕ rusifice rasse streine și sĕ și-le apropie. De aceea bărbații politicĭ germanĭ privesc cu triste gândurĭ influența disolvantă, pe care Rusia o esercită în Statele-balcanice și în Austro-Ungaria, precum și disolvarea și asimilarea celorlalte rasse și naționalitățĭ din interiorul Rusiei.

Pentru Austro-Ungaria pericolul rusoslav este cu mult mai mare ca pentru Germania, de óre-ce oferă un teren mai mare pentru propaganda nimicitóre a agitațiunei panslaviste.

La cele $11^1/_2$ milióne de Germanĭ și 8 milióne de Ungurĭ, se opun cele 22 de milióne de Slavĭ, dintre carĭ un mare numĕr înclină spre Rusia. Monarchia dualistă a ajuns la consciința, că nu mai este o națiune, nicĭ măcar o unire de mai multe națiunĭ, ci o adunătură prost ticluită de popóre, ce se dușmănesc între ele, fără nicĭ o legătură între ele de limbă, orĭ de religie, orĭ de rassă, orĭ de istorie, orĭ de politică: In realitate Austro-Ungaria nu este decât o *concepție dinastică.*

In timpul luĭ Bismarck se dicea în Berlin, — și chiar astăđĭ se repetă de către cercurile oficiale — că cestiunea orientală nu presintă nicĭ un interes pentru Germania. De fapt însĕ, acéstă cestiune este de cea mai mare însemnătate pentru Germania. Decă Constantinopolul ar cădé în mâna Rusiei, atuncĭ statele balcanice, ai căror locuitorĭ au aceeașĭ rasă și religie ca locuitorii Rusiei, vor deveni Rușĭ, ér Austro-Ungaria va fi atuncĭ din trei părțĭ încunjurată de ei. Populațiunea slavă din Austro-Ungaria, care în present este neliniștită, se va libera, diferitele naționalitățĭ vor pierde orĭ-ce cohesiune, ér cele $11^1/_2$ milióne de Germanĭ din Austria vor avé sórtea conaționalilor din provinciile baltice. *Căderea Constantinopolului în mânile Rusiei însemnéză totala rusificare a monarchiei austro-ungare.*

Rusia are douĕ scopurĭ marĭ: libera trecere spre Marea Mediterană și domnia peste toțĭ Slavii. In realitate aceste douĕ scopurĭ se unesc într'unul singur: *Ocuparea Constantinopolului,* care va avé de urmare absorbirea tuturor Slavilor. Și tot așa de evident este, că apropierea tuturor popórelor, carĭ trăesc împrejurul și înăuntrul Turciei, va avé de urmare ocuparea Constantinopolului.

Acéstă dorință ardĕtóre a Rusiei, acéstă condițiune de viéță pentru ea, a fost causa creărei unei armate enorme și a contractărei unei datorii gigantice, care, începênd de la anul de faliment 1843, a mers crescênd mereu, ajungênd astăđĭ la 16 miliarde.

Conducĕtorul intelectual al politicei Rusiei este procuratorul sfântului Sinod, C. Pobjedonoszew, și nicĭ de cum ministrul de esterne. De aceea politica esternă a Rusiei, sub diferițiĭ ministri Giers, Lobanow, Murawiew și Lamsdorff, presintă aceeașĭ unitate în fond și în formă. Pobjedonoszew este un absolutist și un maniac, care unesce zelul unui fanatic cu fineța unui diplomat: un om cu vederile și cu caracterul sĕu este pentru pacea europénă periculos în cel mai mare grad.

Intr'un singur punct bărbații politicĭ ai Germaniei sunt de acord cu bărbații politicĭ ai Rusiei, și anume că interesele celor douĕ rasse sunt cu totul opuse, că în drumul Germanului va sta vecînic Slavul și în drumul Slavului va sta vecînic Germanul.

Diferitele fase ale antagonismului slavo-german presintă interes nu numai pentru bărbații de stat și pentru diplomațĭ, ci chiar pentru popórele carĭ observă lupta dintre douĕ rasse dușmane și carĭ urmăresc desfășurarea dramei, care va sfêrșĭ prin a se transforma într'o luptă pe viéță și pe mórte, o luptă, care prin măreția și prin însemnătatea ei cea prea mare, va rĕmâné fără sĕmĕn în istoria universală.

Discursul regelui Serbiei.

Am semnalat deja, că din incidentul aniversării a 25-a de la cucerirea orașului Niș, regele *Alesandru* al Serbiei a ținut un discurs semnificativ. După-ce a glorificat succesele de acum 25 anĭ ale rĕposatului rege Milan care a rĕmas fidel tradițiilor familiei Obrenovicilor, tinĕrul rege *Alesandru* a continuat așa:

— Și noi trebue sĕ procedem ca înaintașii noștri. In tocmai cum principii Nicolae la 1815 și Milan la 1876 au sciut profita de momentul favorabil, așa și *pe noi momentul trebue sĕ ne afle gata și decișĭ.* Cel mai mare merit al regeluĭ Milan a fost, că el a înțeles spiritul epocei și a sciut sĕ-șĭ acomodeze succesele sale acestui spirit. Opera lui trebue sĕ o continuăm noi. Serbia trebue sĕ se consolideze acum înăuntru. Numai décă înăuntru vom fi tarĭ și unițĭ, putem sĕ privim liniștițĭ și cu încredere în fața evenimentelor esterne. Serbia póte privi cu liniște în viitor fiind-că causa ei și a poporului sêrbesc este dréptă. N'avem motiv de a ne grăbi și de aceea ca și până acum așa și de aci înainte putem sĕ rĕmânem ca element de ordine în Balcanĭ. Dér tocmai pentru acésta, *momentul decisiv trebue sĕ ne găséscă gata* și fie-căre trebue sĕ aibă convingerea, că *în Balcanĭ nimenĭ nu póte câștiga nicĭ un petec de pămênt, fără ca Serbia sĕ-șĭ capete partea sa.*

Mihailovski despre cestiunea orientală.

La 12 Ianuarie profesorul *Mihailovski,* presidentul comitetului bulgaro-macedonean, șĭ-a făcut în fața unui mare auditoriu, darea de sémă asupra resultatului călĕtoriei sale în Europa. Afară de emigranții și de delegațiĭ diferitelor subcomitete, erau de față numeroșĭ deputațĭ șiofițerĭ.

Mihailovski începù prin a spune, că era un timp când se formau state fără rĕsbóie, ađĭ însĕ e tocmai contrariul. Micile state nu se pot forma, de cât cu ajutorul marilor puterĭ.

Spune, că în Viena a vorbit cu bărbațĭ distinșĭ, și constată, că Austro-Ungaria e strîns legată de tripla alianță, mai ales de Germania. Politica ei orientală urmăresce esclusiv interese comerciale și economice. Bulgarii au tras marĭ folóse de la monarchie, care totdéuna a sprijinit pe cei asuprițĭ. Se înșélă — đice — aceia carĭ cred, că după mórtea împĕratului-rege Francisc Iosif Austria se va dismembra. Cei din Viena luând veste despre atrocitățile turcescĭ sĕvîrșite în Macedonia, ambasadorul austro-ungar br. Calice din Constatinopol a fost avisat sĕ atragă atențiunea Sultanului asupra atrocităților și sĕ pretindă schimbarea situațiunei. In Viena i-s'a spus lui Mihailovski: „Fițĭ convinșĭ, că noi facem responsabil personal pe Sultanul de atrocitățile ce se comit“.

In Paris a vorbit cu mai mulțĭ deputațĭ, senatorĭ și diplomațĭ, și s'a convins despre bunăvoința lor. In conferența ținută în Paris a spus, că Bulgarii nu pot privi indiferențĭ sórtea tristă a fraților lor și că nu guvernul bulgar, ci Sultanul e responsabil de isbucnirea rĕscólei. Religia mohamedană împiedecă egala îndreptățire a creștinilor, ea nu permite ca celelalte naționalitățĭ sĕ progreseze în privința materială și culturală. Turcii nu vrĕu reforme în Macedonia, de órece ei sciu, că prin introducerea reformelor ei ar pierde tóte provinciile europene. Sultanul se teme de Bulgarĭ și sĕ fi đis odată, că ei sunt elvețienii Balcanilor, carĭ vor pricinui dĕrîmarea Turciei.

In Londra Mihailovski a primit asigurărĭ de la mai mulțĭ deputațĭ, că vor aduce în parlament cestiunea macedónénă.

La urmă oratorul a făcut atent auditoriul, că deși Rusia sinte una cu Bulgarii, totușĭ de hatârul acestora ea *nu va face rĕsboiŭ,* fiind-că este o mare putere care *sprijinesce Turcia în tóte direcțiile.* Câtă vreme puterea acésta (Germania) nu șĭ-a ajuns scopurile proprii, *cestiunea orientală nu va puté fi resolvită definitiv.* Din cele șése marĭ puterĭ, cincĭ sunt pe partea macedonenilor. In Viena Mihailovski a fost încurajat, ca Bulgarii din Macedonia sĕ fie solidarĭ, căcĭ Europa nu-ĭ va părăsi ca pe Armenĭ. In Paris a fost îndemnat sĕ pretindă libertățĭ, și décă în timp de douĕ lunĭ diplomația nu va face nimic, atuncĭ sĕ reîncépă lupta.

Mihailovski încheie declarând, că *décă până'n Aprilie nu se va face nimic în favorul Macedoniei, toțĭ vor prinde armele și vor elupta libertatea.*

și eu mai mare, părinții credeau, că le voiŭ fi de ceva ajutor, dér eu mĕ feriam de muncă, ca dracul de tămâie. Imĭ era urîtă munca din adêncul sufletului și arareorĭ se întêmpla, sĕ mĕ vadă cineva la câmp. Mai mult îmĭ risipiam timpul pe malul mării și în pădure. Firesce, că părinții mei fiind ómenĭ sîrguincioșĭ și păstrătorĭ, nu puteau privi cu indiferență la tăndălitul meu și se întêmpla adesea, sĕ-mĭ tragă câte o chelfenélă sdravenă. Din nenorocire, tóte admonestările, reproșurile și pedepsele au rĕmas fără efect și după-ce am fost confirmat, am mai stat ce am stat pe acasă, până ce într'o đi avênd certă violentă cu părinții, mĭ-am strîns cele mai necesare și am plecat nóptea din casă fără sĕ las cea mai mică scire părinților.

Ținta mea era orașul Hamburg, despre care aveam deja informații de la matrozii originarĭ din comuna nóstră. Fiind băiat voinic și sănĕtos, fui primit pe o corabie ca ucenic. Am călĕtorit mai multe lunĭ, deórece aveam de luptat cu vênt protivnic. In sfêrșit am ajuns la New-York. Orĭ cât de frumósă și interesantă mi-se părea înainte viéța de marinar, acum eram disgustat și sfîrșitul a fost, că în Newyork am spălat érășĭ putina. Am căutat sĕ-mĭ agonisesc pânea prin fel de fel de ocupațiunĭ, unde numai puteam sĕ mĕ pripășesc, ca tînĕr isteț și sdravĕn, ce eram.

Der nu-mĭ plăcea viéța din Newyork și într'o đi mĕ lipiĭ de o familie de emigranțĭ originară din Svevia și plecai cu ea spre Apusul Americei. Vrednicii Șvabĭ mĕ considerau ca pe copilul lor și deși îmĭ era strașnic dor de acasă, totușĭ rĕmăsei șése anĭ de đile la ei. Șvabul era farmer. Nu sciu ce vor fi credut părinții despre mine. Póte vor fi gândit, că nicĭ nu mai sunt în viéță, fiind-că nicĭ-odată nu le-am scris. Đilele treceau în monotonie, cu tóte acestea însĕ mĕ simțiam fórte bine. Farmerul și familia lui erau ómenĭ cinstițĭ din generația veche, carĭ pe lângă tot zorul ce-l aveau cu munca, nicĭ-odată nu uitau pe Acela, care le dedea muncii lor îmbelșugata sa binecuvêntare. Familia era pĕtrunsă de adevĕrată evlavie, se iubiau unii pe alții, ceea-ce avù o influență binefăcĕtóre asupra mea. Diminéța, la amiađĭ și séra nicĭ-odată nu uitau a mulțumi lui Dumneđeu și a-i cere sprijinul și pe viitor.

Intr'o séră — era tocmai điua nascerii mele — eram érășĭ adunațĭ la rugăciune. Capul familiei cetia o pericopă din noul testament și noi ascultam cu pietate. De-odată zăriĭ o lumină albă rotundă pe podelele odăii, care îmĭ atrase asupră-șĭ întrégа atențiune. Oblónele erau închise, ér afară era întuneric, așa că luna nu putea sĕ fi produs acea lumină. Nu puteam sĕ-mĭ dau sémă ce era. Cum stăteam așa și mĕ munciam cu gândul, vĕd că lumina se apropie din ce în ce mai mult de mine, în sfîrșit se urcă pe mânile mele, pe carĭ le țineam încleștate, deveni din ce în ce mai slabă și apoi disparù. Mĕ cuprinse o sensație ciudată și mĕ scuturau frigurile. Fiul mai mare al farmerului, care stetea la rugăciune lângă mine și căruia i-am spus despre vedenia mea înainte de culcare, nu vĕduse nimica. Mĕ ascultă, dér nu se pronunță asupra lucrului. Nu peste mult uitaiŭ vedenia.

Am mai stat un an la Șvabul. Neputênd a-mĭ mai stăpâni dorul de acasă, am eșit din serviciu. Despărțirea a fost fórte duiósă, abia au vrut sĕ mĕ lase. Intovărășit de urările cele mai bune ale familiei și cu o sumă însemnată în buzunar, pe care o economisisem din munca mea, am plecat la Newyork și de-acolo cu cea mai apropiată corabie spre Europa. După o scurtă și norocósă călĕtorie sosiiŭ la Hamburg, de unde plecaiŭ fără sĕ mĕ opresc, spre casă la Mecklenburg. Nu scieam, cine o fi mai trăind din părinții și frații mei, nădăjduiam însĕ sĕ i regăsesc pe toțĭ sănĕtoșĭ. Sosiiŭ într'o séră pe neașteptate și fui primit cu mare bucurie. Nicĭ un reproș nu mi-a făcut nimenĭ. Dér lipsia totușĭ cineva din cei ce-i lăsasem în viéță. Lipsia mama. Mi-s'a spus că a murit înainte de asta cu un an. „Tocmai în điua nascerii nóstre s'a mutat la cele veci̇nice“, đicea sora mea gemenă. „Nu putea sĕ te uite și nicĭ odată nu șĭ-a perdut speranța, că te va revedea și chiar în điua morții a vorbit mult și cu drag de tine“.

Nu e de mirat, că îmĭ veni în minte vedenia. Involuntar mĕ gândeam: Mama a venit atuncĭ sĕ-șĭ ia rĕmas bun de la mine; și cu convingerea acésta voiŭ rĕmâné până la sfîrșitul vieții mele. — Sĕ admițĭ comunicația telepatică a unei mame în agonie, care spera cu tărie, că-șĭ va revedé fiul, orĭ s'o tăgăduescĭ? — Faptul însușĭ nu se póte contesta.

(Va urma.)

SCIRILE ḌILEI.

— 3 (15) Ianuarie

† Ioan Petric. Adĭ la amédḑĭ bĕtrânul protopop al tractului Braşov, Ioan Petric a încetat din viéță. Neobosit şi conscienţios în împlinirea oficiului sĕu preoţesc, Ioan Petric a servit aprópe 65 de anĭ bisericei şi şcólei. In tot decursul activităţei sale preoţescĭ rĕposatul a fost un devotat fiiu al bisericei şi al naţiunei sale. Ajuns la etatea de 86 anĭ, Ioan Petric ne mai putênd suporta greutăţile oficiului sĕu, s'a retras. Dér nu i-a fost dat a gusta binemeritata odichnă, după atâţĭ anĭ de încordare, şi trei ḑile după retragerea sa şĭ-a dat sufletul trecênd în sferele liniştei vecĭnice.—Adresăm sincere condolenţe credinciósei şi nemângăiatei soţii şi întregei familii a rĕposatului. — Odichnéscă în pace şi fie-i memoria binecuvêntată!

„Gross-Kikindaer Zeitung“. S'a vorbit mult în timpul din urmă despre acest ḑiar, care se numĕra între ḑiarele naţionaliste germane din Banat. Cu anul nou numitul ḑiar, care mai înainte fusese proprietatea lui Artur Korn, a trecut în proprietatea lui W. Kolb. Cu acéstă schimbare de proprietar, ḑiarul mai nainte naţionalist, s'a făcut guvernamental, părăsind terenul luptei de principiĭ al cărei steag l'a purtat nepătat proprietarul de mai înainte. — „D. T. f. U.“ aduce la cunoscinţa cetitorilor sĕi acéstă metamorfosare în cadru negru, anunţând înmormêntarea valorosului organ, care a luptat bărbătesce pentru *„lege şi dreptate“*.

Episcopul Majlath — cardinal. „Corriere della Sera“, diar care stă aprópe de cercurile Vaticanului, anunță că Vaticanul doresce, ca episcopul romano-catolic din Alba-Iulia sĕ fie numit cardinal.

Societatea de lectură „Petru Maior“ a studenţilor universitarĭ românĭ din Budapesta, se simte plăcut îndemnată a esprima pe calea acésta membrilor fundatorĭ, onorarĭ şi tuturor sprijinitorilor sĕi „An nou fericit“. Pentru comitet: *Filip Emil Mihaiu*, secretar sub.

Din Timişóra. 1) M. St. dómnă Paulina Rădulescu din Lugoş, în loc de cunună peritóre pe mormêntul nepótei sale Eufrosina Iovin d'aicĭ, a binevoit a trimite 20 coróne pe séma copiilor sĕracĭ de la şcólele nóstre confesionale de aicĭ. Esprimăm sinceră mulţămită. Timişóra Fabric, 24 Dec. 1902. Maria Dr. *Puticĭ* m. p. presidentă, Maria *Gherdan* m. p. cassieră. 2) Din incidentul părăstasului de 6 'lunĭ pentru fericita M. O. D. Ecaterina Dreghicĭ, vĕduva regretatului ppresbiter al Timişorii Meletie Dreghicĭ, — M. O. d-nă Iulia Rotariu n. Dreghicĭ ca fiică, a binevoit a contribui cu suma de 20 cor. pentru scopurile culturale ale fundaţiunei „Antonie Mocsonyi de Foen“ în chip de pomană. Esprim sinceră mulţumită. *Timişóra*, 24 Dec. 1902. Dr. Tr. *Puticĭ* m. p. ppresbiter.

Deces. Preotul Ioan *Leucescu* din Rotbav a încetat din viéță Joi, în 2 (15) Ianuarie, în etate de 55 anĭ. Inmormêntarea i-se va face Sâmbătă în 4 (17) Ian. — Dumneḑeu sĕ-l odihnéscă în pace.

Două busturĭ. Se anunță din Bucurescĭ, că bustul d-rului Brânză va fi aşeḑat în grădina botanică de la Cotrocenĭ, al căreia întemeietor a fost rĕposatul. Asemenea aflăm, că bustul meritatului prefect de odinióră al Tulcei, va fi ridicat la tómnă în piaţa oraşului Tulcea (Dobrogea).

Atentat în contra unui general Din Petersburg se telegrafézá, că în contra şefului ţinutului Transamur generalului Dietrich, s'a sĕvêrşit un atentat din rĕsbunare din partea unui soldat concediat.

Arestarea unui administrator de ḑiar. In Budapesta a produs mare sensaţie arestarea şefului de la administraţia ḑiarului „Független Magyarország“, *Erdős* Armand, care a închiriat de la un vênḑĕtor de instrumente musicale, instrumente în preţ de 4000 cor., apoi le-a amanetat. Erdős a fost escortat la procuratură.

Jidovii în Italia. După recensemêntul din Februarie 1901, în Italia se află cu totul 42,000 jidovĭ. In Roma 8.300, în Turin 5,100, în Veneţia 2860, în Neapol 1100.

Impĕrat norocos. Din Berlin se anunță, că baronesa Cohn-Oppenheim, care a murit nu de mult, a lăsat împĕratului Wilhelm o moştenire de *2 milióne* mărcĭ.

Tentativă de ucidere. In Dragoescĭ (Banat) locuia Atanase Deminescu cu soţia sa Paraschiva. Nu se scie din ce causă părechea Deminescu trăia în cértă continuă la olaltă. De la o vreme i-s'a urît nevestei de atâta sfadă şi luându-şĭ calabalîcul s'a reîntors în casa părintéscă. Atanase s'a luat după dênsa, şĭ s'a rugat sĕ vină érăşĭ acasă. N'a vrut însĕ nicĭ nevasta, nicĭ părinţii. Atuncĭ Atanase scóse din tureacul cismei un cuţit şi a vrut sĕ-l împlânte în inima femeii. In momentul sinistru femeia se feri aşa de bine, în cât cuţitul nu i-a strĕpuns de cât braţul stâng. Bărbatul înfuriat n'a mai avut timp, sĕ dea a doua óră cu cuţitul, căcĭ fù prins de cei de faţă. bătut mĕr şi apoi dat pe mâna gendarmilor.

1. **Efect sigur vindecător.** Toţĭ aceia, carĭ sufer de nemistuire séu stomacul nu funcţionéză regulat ceea ce causéză constipaţie, durere de cap, lipsă de apetit séu alte bóle, pot conta la vindecare sigură prin folosirea cunoscutelor *prafurĭ seidlitz ale lui Moll.* Cutii originale a 2 cor. se pot căpĕta dilnic prin postă dela farmacistul *A. Moll* liferantul curţii din Viena Tuchlauben 9 In farmaciile din provincĭă sĕ se céră preparatul *A. Moll* provĕḑut cu marca de contravenţie şi subscriere

Scirĭ locale.

Pentru masa studenţilor românĭ din Braşov au întrat: *Rescumpĕrărĭ de felicitărĭ de anul nou*: Colecta d-lui *Ioan I. Vulcu din Orăştie*, de la domnii: Dr. Aurel Vlad 10 cor., Dr. Romul de Dobo 10 cor., Valer de Orbonaş 5 cor., Aurel P. Bărcian 5 cor., Dr. Ştefan Erdélyi 4 cor., Vas. Domşa, protop. 3 cor., Silviu Damian 3 cor., Ioan Lazaroiu 3 cor., Petru Damian 3 cor., Dr. I. Marghita 3 cor., Dr. Aurel Oprea 2 cor., Ioan Moţa 2 cor., Petru Belei 2 cor., Cornel David 2 cor., Iuliu Florea 2 cor., Nicol. Branga 2 cor., Ioan Jantea 2 cor., Const. Baicu 2 cor., Simion Damian 1 cor, Ioan Branga 1 cor., Petru Puican 1 cor., Ioan I. Vulcu 12 coróne.

In loc de felicitărĭ de anul nou au mai întrat de la domnii Valer Oniţiu funcţionar la căile ferate Seghedin 3 cor., A. Crenianu, Reşiţa 2 cor., d-l Dumitru Lupan sen. Braşov 10 cor. Ér. d-l *Dr. Dumitru Popp* adv. în Mediaş a trimis un ajutor de *100 cor.* pentru masa studenţilor. Priméscă marinimoşii donatorĭ cele mai călduróse mulţumite. — *Direcţiunea şcólelor medii gr. or. române.*

Mulţămită. Stim. domn George *Popovicĭ*, major în Braşov, a binevoit a da pe séma fondului Reuniunii fem. rom. pentru ajutorarea vĕduvelor sĕrace din Braşov şi Săcele 5 cor., din incidentul anului nou. Exprimăm d-lui maior Popovicĭ în numele Reuniunii deosebită mulţămită. Braşov, 2 Ian. v. 1903. Balaşa *Blebea*, presidentă. Dr. I. *Blaga*, secretar.

Pentru un bilet de invitare. Veteranii din Braşov aranjéză în ḑiua de 17 Ianuarie un bal. Biletul, după cum spune „Br. L.“, e împodobit cu „emblema principatului Transilvaniei, încunjurată de „stégurĭ negru-galbene“ şi de „florĭ de cicóre“. Va sĕ ḑică trei motive „demonstrative“: 1) Emblema principatului. 2) Stégurile negru galbene şi 3) Cicórea (semnul pangermanismului). Din aceste 3 motive „B. L.“ face mare cas şi pe o colónă întrégă recomandă biletele „demonstrative“ ale veteranilor în atenţiunea poliţiei.

Fondurile comitatului Braşov au fost trecute ḑilele acestea în administraţia statului. De la cele două casse: centrală şi a orfanilor au fost trecute în total valorĭ de 1,405.375 cor. 06 b.

Dificultăţĭ şi greşelĭ.

N'avem încă limbă literară bine închegată, — asta o scim cu toţii.

Dintre toţĭ însĕ mai bine o sciu acésta ḑiariştii, carĭ ḑilnic întimpină cele mai marĭ dificultăţĭ. mai ales când caută a potrivi haina cugetării românescĭ după modelul bine stabilit al limbilor strĕine.

Conscienţĭ şi inconscienţĭ întrebuinţăm terminĭ, carĭ nu acoper noţiunile, pe carĭ pretind a-le esprima, séu întrebuinţăm din nou provincialisme orĭ barbarisme, pe carĭ începuserăm a'le elimina, luând esemplu de la scriitorii model din ţéră, séu ceea-ce e şi mai rĕu, traducem pocit din limba în care nĭ-am făcut studiile şi presentăm publicului nostru cuvinte bastarde.

Nu avem pretenţia de a fi mai straşnicĭ decât alţĭ confraţĭ şi la rêndul nostru cu plăcere primim observaţiile altora, tot ce cerem însĕ este, ca observaţiile sĕ fie juste, şi modul cum se dau în publicitate obiectiv.

Am vĕḑut ḑilele acestea întrebuinţându se cuvêntul „difusiune“ de lumină în accepţia de abondenţă de lumină. Greşala nu este tocmai mare. dér aicĭ ar fi fost mai potrivit cuvêntul „profusiune“, care este adevĕratul termin pentru „rĕspândire în abondenţă,“ pentru o stare de lucrurĭ intensivă, pe când difusiune esprimă mai de grabă contrariul: o prolixitate cu care este înrudită noţiunea de subţire.

Un alt ḑiar al nostru vorbesce despre „*tergiversarea* neaşteptată a ḑiarului german naţional de odinióră din Chichinda.“

Tergiversare, adevĕrat, este un cuvênt împămêntenit la noi, dér nu în accepţia de schimbare, metamorfosare, ci în accepţia în care o întrebuinţa şi Cicerone, când scriea; *„non incallide tergiversantur“*, adecă în accepţia de a şovăi, refusa, întârḑia, a căuta pretexte.

Orĭ cine póte vedé decĭ, că în frasa de mai sus cuvêntul a fost impropriu întrebuinţat şi scriitorul are numai scusa, că luând sensul după etimologia cuvêntului, a vrut sĕ ḑică, că ḑiarul din cestiune a „întors spatele“, adecă a desertat de la principiul, pentru care a luptat mai înainte.

„Cine a aflat vinul?“ scrie un ḑiar al nostru, vrênd a ḑice: „Cine a inventat vinul“, gândindu-se însĕ de sigur la unguresul „Ki talált a fel a bort?“ Pentrucă „talált a“ în adevĕr însemnéză a găsi, a afla, dér „feltalált a“ însemnéză a inventa.

Un ḑiar anunţă încetarea suplimentului sĕu literar şi ḑice „că cu finele anului 1902“ numitul supliment „se sistéză“.

„Se sistéză“ „nu se sistéză“ se repetă de câte-va orĭ în numitul anunţ.

Ei bine, cuvêntul „se sistéză“ nu se mai întrebuinţéză în limba literară. Se putea ḑice fórte bine, că numitul supliment „a încetat de a mai apare“, séu că ḑiarul respectiv a suprimat de la anul nou apariţia suplimentului sĕu, dér „sistatul“ séu „sistarea“ n'are aicĭ nicĭ o noimă.

E şi mai curios, că acest cuvênt latinesc classic (legiones, impetum sistere Liv. equos pedem, Virg.) şi trecut în terminologia juridică germană: „sistiren“, se întrebuinţéză în acelaşĭ numĕr de ḑiar în care li se face fraţilor de peste Carpaţĭ reproşul, că sunt ridicolĭ întrebuinţând cuvinte latinescĭ (luate însĕ din franţuzesce) ca: „acumulare“, „incorectitudine“ etc.

Cuvêntul „sistare“ nu înţeleg de ce sĕ-l mai întrebuinţăm chiar şi în terminologie juridică: „S'a sistat procesul“, când avem o espresiune atât de grafică în cuvêntul stingere: „Sa stins procesul“. —

Vom publica „polemii“ ḑice acelaşĭ ḑiar, traducênd din ungurésce „polemiákat“.... Cuvêntul propriu pentru esprimarea noţiunei de „certă séu hărţuială cu condeiul“ este: *polemica.*

Budhiştii din China şi ţĕrile vecine (In stilul biletelor de învitare ar fi: „China şi jur“) au un fel de patriarch pe care îl chiamă *„Dalai Lama“* şi îşĭ are reşedinţa în Lhassa. Un jurnalist de ai noştri „invĕţând minte“ din casul lui *„Berni Detre“*, a căḑut mai deunăḑĭ în alt extrem şi creḑênd că Dalai este atributul local unguresc, a romanisat pe bietul Dalai-Lama scriindu-i numele *„Lama din Dala“* (sic).

Incheiŭ cu următórea frasă luată tot dintr'un ḑiar de a-le nóstre: *„Schiţa: „La Crăciun“ şi de aceea e bună pentrucă-i semnată de Simin“.*

Acéstă frasă se póte mai mult ghici decât înţelege, şi nu este de cât traducerea unei cugetărĭ unguresci: „... már csak azért is jó mert...“

g....

NOU ABONAMENT
LA
„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Ianuarie st. v. 1903
se deschide nou abonament, la care învităm pe toţĭ amicii şi sprijinitorii foiei nóstre.

Preţul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coróne, pe şése lunĭ 12 coróne, pe trei lunĭ 6 coróne, pe o lună 2 coróne.

Pentru România şi strĕinătate: Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se póte face mai uşor prin mandate postale.

ADMINISTRAŢIUNEA.

Representaţii, concerte si petrecerĭ.

Reuniunea de cântărĭ din Şomcutamare învită la petrecerea cu joc ce se va arangia în sala şcólei gr. cat. la 19 Ian. 1903 st. n. Venitul curat e destinat pentru „Reuniunea de cântărĭ din Şomcutamare“. Preţul întrării 1 c. de-o persónă. Inceputul la 7 óre séra. NB. In pausă la dorinţa publicului se vor esecuta mai multe cântece prin corul plugarilor.

O petrecere cu dans se va arangia Lunĭ, în ḑiua de Botezul Domnului la 6/19 Ianuarie 1903, în sala hotelului „Central“ din Brad. Inceputul la 8 óre séra. Preţul de întrare: după bunăvoinţă. Venitul curat este destinat special pentru procurarea celor mai necesare utensilii şi ornamente, pe séma bisericei române gr. or. din loc.

Literatură.

A apărut Nr. 40 din *„Sĕmĕnătorul“* cu următorul sumar: Exposiţia Verona, de Al. Tzigara-Samurcaş, Saxa loquuntur (poesie) Z. Bêrsan, Note de drum de Miron Aldea, Hora Snopilor poesie de Ioan Bârseanul, Dina şi Dana, de Ioan Gabrovan, Singur, poesie de Eug. Ciuchi, Sĕrbătóre de I. Darie, Către cititorĭ Red., Cărţĭ şi Reviste ***. — Un numĕr 20 banĭ. Abonament anual 10 lei.

„Cartea Durerii“ de Emil Bougaud, tradusă din originalul frances de Iacob *Nicolescu*, editura lui Dr. E. *Dăianu.* Timişóra 1895. O cărticică de mângăere sufletéscă, care costă legată 3 coróne (plus 10 banĭ porto).

ULTIME SCIRI.

Viena, 16 Ianuarie. Scirĭ sosite din Constantinopol anunţă, că Turcia face marĭ pregătirĭ pentru casul isbucnirei unui rĕsboiu. In afară de comanda de puştĭ efectuată, se aştéptă încurênd sosirea unui mare transport de tunurĭ din Germania.

Constantinopol, 16 Ianuarie. Preşedintele comisiunei Pórtei pentru vilaietúrile din Turcia europeană, *Ferid-paşa* a fost *numit mare Vizir.*

Comisiunea pentru pregătirea tratatului cemercial ruso-turcesc a ţinut alaltăerĭ prima sa şedinţă. Comisiunea are cincĭ membri: trei Turcĭ şi doi Ruşĭ.

Sosiţi in Braşov.

Pe ḑiua de 15 Ianuarie n.

Europa: Braşoveanu, proprietar, Covasna: Potoczky, Cs. Szépviz; D-na Bogdan, Dr. Künsch S. Sângeorgiu; Gabor, Fabian, Sz. Udvarhely; Lősi, Bethlen, Szt. Miklós; Freund, Kertész, Freiwirth, Trauschenfels. Donát, Stern, Schöffer, Budapesta; Lővy, Urtal, Duden, Hersch, Steiner, Endriss, Weiss. Viena.

Bucurescĭ; Roth, Freund, Budapesta.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov, se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge lângă portul postal arătat, încă 2. banĭ pentru recomandaţie.)

Scrierĭ literare pentru popor.

Escursiunĭ pe munţii Ţerei Bârsei şi a Făgăraşului din punctul „La om" de pe „Bucegi" până dincolo de „Negoiul". Descoperirĭ, întregite cu schiţe istorice despre Castelele şi ţéra Făgaraşuluĭ de I. Turcu, protonotar pensionat al comitetului Făgăraş. Preţul 2 leĭ plus 10 b. porto.

Monologurĭ în versurĭ seria a 2-a după Auguste Vacquerie Eugène Manuel, Uhland, Emile Goudean, E. Grenet-Dancour şi L. Ratisbonne, de Nicolae Ţincu 1 cor plus 5 b. porto.

Istoria luĭ Stan Păţitul. Partea a II-a. **Femeia** în versurĭ pentru popor de I. Tom. Totan învĕţător, preţ. 20 b. plus 3 b. prt.

Buna chivernisélă, carte pentru toţĭ întocmită după ideile luĭ Sam. Smiles de Theodor V. Păcăţianu 40 banĭ plus 5 b. porto

Buchete de florĭ, culesă din grădina limbeĭ române pentru copiĭ, fascicola III de I. T. Totan, inv. Ed. I. P. 20 b. porto 5.

Poesii, de Bolintineanu. Bătăliile Românilor, II. Preţul 1 cor. (plus 10 b. porto.)

Juvenilia, prosă şi versurĭ, de Sextil Puscariu. Preţul cor. 1.60 pl. 20 b. porto.

Opiniunea publică, conferenţa ţinută la Atheneu român de C. Dissescu la 27 Februarie 1885 preţul 50 b. plus porto 5 banĭ.

Imbunătăţirea stărei sătenilor de Gr. G Pencescu, preţul 50 b. + 5 b. porto.

„Carnetul Roşu", o interesantă novelă nihilistă, tradusă din germană de *Moşul*. O broşură de 104 paginĭ, format octav mic. Broşura oferă o lectură uşóră şi distractivă. — *„Moşul"* e cunoscut cetitorilor noştri din numĕrósele sale lucrărĭ publicate în foiţa ḑiarului Gaz. Trans. Preţul cu posta 50 banĭ.

Dialogul Ţiganuluĭ cu Sân-Petru la pórta raiului séu glume şi petrecere de ajuns. Manual lucrat după biblia ţigănéscă de Aron Boca Velchereanu 50 banĭ plus 5 b. porto.

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Russu 2 cor. plus 10 b. porto.

Dinu Milian roman. Nenuica sfânt. de Const. Mille. Preţul 2 cor. plus 10 banĭ porto.

Feciorul Popei. Facerea Joiţei. O dragoste a veacului. Rochia Catiţei. Amedeo Madini. Din viaţa tristă. După natură. Bacalaureatul, de Const. Mille. Preţul 2 cor. plus 10 b. porto.

Proba de foc comedie într'un act după A Cotzebue, localisată de Irina Sonea n. Bogdan 30 b plus 10 b. porto.

Dracul, novelă de V. R. *Buticescu.* Are tendinţa de-a combate credinţa deşértă. Preţul 20 baanĭ (cu porto 25 banĭ.)

Lira Bihorului, o carte cu povestirĭ istorice scrisă în versurĭ, de *Antoniu Pop.* Preţul 40 b. (cu porto 46 banĭ.

Părintele Nicolae, schiţă din viéţa preoţilor de *G. Simu* Preţul 60 b. + 6 banĭ porto.)

Sfătuiri de aur séu **calea către fericire** pentru sătenii românĭ de tótă starea şi etatea. Cel maĭ acomodat premiu pentru pruncii dela şcólele confes. sătescĭ române, de Aron Boca Velehereanu. Cu suprefaţă de G. Simu. Preţul 60 banĭ plus 10 banĭ porto.

Cuvinte de aur séu **învĕţăturĭ înţelepte** date de un părinte fiiului seu. Din operile luĭ I. H. Campe, tradus în limba română de Ioan Sonea preot gr. cat. în Seplac. Cu permisiunea prea Veneratului Ordinariat 1 cor. 60 b. plus 10 b. porto.

Săpătorul de banĭ. comediă în trei acte, localisată de *A. Popp.* Se recomandă mai ales pentru cei vréu sĕ jóce teatrul Preţul 24 banĭ (prin postă 28 b.)

Viéţa după mórte, séu nemurirea sufletului, dedusă din misteriul fiinţei omenescĭ şi deşertăciunea celor trecĕtóre, de *I. P.* Ediţia II. Preţul cor. 1. (Cu posta cor. 1.10).

Poesii de *R. V. Buticescu.* Preţul era la început 2 cor. 40 b., acum numai cor 1.20 (cu posta cor. 1.40)

Suspin şi zimbire, poesii şi prosă de *A. Pop.* Preţul 80 banĭ (cu porto 86 b).

Instrucţiunĭ poporale despre *datorinţele şi drepturile* [illegible] *datorului dere* edate de Wilhelm N[illegible]mandz. Acéstă carte e un îndreptar de [illegible]ebuinţă nespus de mare pentru toţĭ cari [illegible] afacerĭ cu dările. Preţul cor. 1.20 pin[illegible] banĭ porto.

„Omul", noţiunĭ din anatomie şi fisiologie şi regulĭ igienice pentru conservarea sănĕtăţii şi a corpului omenesc de George *Cătană* înv. Acéstă carte servesce ca manual pentru anul al IV-lea al şcóle pop., pentru şcólele de repetiţiă şi pentru poporul nostru. Preţul 50 banĭ (plus 5 b. porto.)

Cartea Ilustrată pentru copii şi copile de George *Simu.* Acéstă broşură conţine poesii istoriόre şi morale spre escitarea gustului de cetit la copii. Preţul 50 banĭ (+ 56 b. porto.)

Trandafirĭ şi Viorele Poesii poporale culese şi ordinate de Ioan *Pop Reteganul.* Ediţ. III. Preţul redus 60 banĭ (+ 10 b p.)

Versurĭ de dor, adunate din poeţii românĭ de *A.* Preţul 50 banĭ (+ 5 b. porto.)

Doi prinşĭ în cursă, comediă într'un act de A. Kellner localisată de I. Em. *Bobancu.* Preţul 24 banĭ (+ 3 b porto).

Dr. Iosif Frapporti prelucrată de Ioan Papiu. Preţul 60 banĭ plus 10 banĭ porto.

„Consideraţiunĭ istorice asupra asociaţiunii poporelor şi aplicaţiunile lor la *naţiunea nóstră*" de *Ioan Cimcu* profesor în Bucurescĭ. Preţul 2 cor. (+ 10 banĭ porto.)

Pilde şi sfaturĭ pentru popor, de *Ioan Pop Reteganul.* Cartea conţine vre-o 24 descrierĭ carĭ cuprind diferite învĕţăturĭ pentru trebuinţele ţĕranilor noştri. 50 b (+ 10 b. porto.)

Ţiganii, schiţă istorică, de *I. P. Reteganul.* Preţul 1 cor. (+10 banĭ porto.)

Infocata şi nenorocita dragoste a luĭ Filarot şi Antusei, o povestire fórte frumósă în versurĭ, păstrată din bătrânĭ. Preţ. 24 b pl. 3 porto.

Prosă şi versurĭ fabule de Gr. M. Alexandrescu preţul 30 b. plus 5 b porto.

Cu vêrful penei, scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop 1 Cor plus 10 b. porto.

Poesii de Vasile Ranta Buticescu. Ediţiunea „Amicului Familiei" Preţul 1 cór. 20 b. plus 10 b. porto.

Umbre şi luminĭ poesii de Em. *Părăianu,* cor. 2·50 (porto 20 b.)

Asupra situaţiunei, articoli şi foişóre de Iónă A. Lăpedat. Preţ. 40 b. pl. 10 b. porto)

Istoria legii noue scrisă de Dr. Victor Szmigelski. Tomul II: Isus a preot. Cu aprobarea Prea veneratului Ordinariat metropolitan gr. cat. de Alba-Iulia şi Făgăraş. Pretul 3 cor. 40 b. plus 20 b. porto.

Influinţa francesă în România de Al. Xenopol profesor la universitatea din Iaşĭ Cu 50 b. + 5 b. porto.

Cugete şi consideraţiunĭ din esperienţa vieţii luĭ Arghirobarb. Conţine 170 de sfaturĭ înţelepte, scóse din păţania vieţii. Preţul 20 b. (cu posta 24 b.

Călindarul Plugariului.

A apărut şi se póte procura de la tipografia *A. Mureşianu* — Braşov, **„Călindarul Plugariului".** Preţul, cu porto, **25 cr.** (50 banĭ).

Acest călindar, care apare acum în anul XI, cuprinde în afară de datele obicĭnuite calendaristice, geneologia domnitorilor din Europa, taxele telegramelor şi cele poştale, scala timbrelor, Mĕsurile, tîrgurile din Ardeal şi Ungaria şi lista advocaţilor românĭ.

In *partea literară* vedem portretul bine reuşit al repausatului episcop *Mihail Pavel* cu o biografie, de Augustin Paul, Rugăciune (poesie) de M. Eminescu, Restignirea lui Isus, de Sinkiewitz (un admirabil fragment din romanul „Sĕ-l urmăm"). Călugărenii (poesie) de C. Sandu, Cinci într'o păstaie (poveste de Andersen), Luléua lui moş Radu, Legenda pămêntului şi a muncii, de Dim. Dan, „Al mai tare om din lume" (poesie în dialect bănăţenesc) de regretatul tînĕr poet Victor Vlad Delamarina.

Partea economică este şi în acest an bine representată prin următórele articole: „Duşmanii economiei" de Ioan Georgescu; „Plantarea pomilor" de A. Boldor, „Causele de ce sĕmĕnăturile sunt rele" de N. H. Vechiulescu, „Insecte stricăcióse pomilor şi viilor", „Ce plătesce banul şi cum îl cruţăm noi?"

După partea economică urméză pe mai multe paginĭ diferite *„poveţe"*, apoi „Diverse" şi în fine „Anecdote şi Glume".

Ca adaos sunt şi anul acesta o mulţime de anunţurĭ.

„Gazeta Transilvaniei" cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria şi **Nic. I. Ciurcu** la **Eremias Nepoţii.**

Prafurile-Seidlitz ale lui **Moll**

Veritabile numai, décă fiăcare cutiă este provĕḑută cu marca de apĕrare a lui A. Moll şi cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăţilor celor mai cerbicose la **stomach şi pântece,** în contra cârceilor şi acrelei la stomach, **constipaţiunei cronice,** suferinţei de ficat, **congestiunei de sânge,** haemorhoidelor şi a celor mai diferite **bole femeescĭ** a luat acest medicament de casă o rĕspândire, ce cresce mereu de mai multe decenii încóce. — **Preţul unei cutii originale sigilate Corone 2.—**

Falsificaţiile se vor urmări pe cale judecătorescă.

Franzbranntwein şi **sare** a lui **Moll.**

Veritabilŭ numai, décă fiecare sticlă este provĕḑută cu marca de scutire şi cu plumbul lui **A. Moll.**

Franzbranntwein-ul şi sarea este fórte bine cunoscută ca un remediu poporal cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de şoldină şi reumatism şi a altor urmări de rĕcélă. Preţul unei sticle originale plumbate, Corόne 1.90.

Sapun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii şi dame fabricat după metodul cel mai nou pentru cultivarea raţională a pelei, cu deosebire pentru copii şi adulţĭ. **Preţul unei bucăţi Cor. —.40 Cinci bucăţĭ Corone 1.80.** Fie-care bucată de săpun, pentru copii este **provĕḑută cu marca de apĕrare A. Moll.**

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. şi r. furnisor al curţii imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provincia se efectuéză ḑilnic prin rambursă postală.

La deposite sé se céră **anumit** *preparatele provĕḑute cu iscălitura şi marca de apĕrare a lui A. MOLL.*

Deposite în Braşov: la d-nii farmacişti **Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neustädter** şi en gros la **D. Eremia Nepoţii, Teutsch & Tartler.**

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

DISTILLERIE FRANÇAISE. **PROMONTOR.**

TIPOGRAFIA

A. Mureşianu

Braşov, Tèrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provĕḑut cu cele mai bune mijlóce tehnice şi fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în posiţiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine şi acurateţă, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ŞI COLORI.
CĂRŢĬ DE SCIINŢĂ,
LITERATURĂ ŞI DIDACTICE
STATUTE.
FOI PERIODICE.
BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.
PROGRAME ELEGANTE.
BILETE DE LOGODNĂ ŞI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINŢĂ ŞI ÎN COLORI.
ANUNŢURĬ.

REGISTRE şi IMPRIMATE
pentru tóte speciile de serviciurĭ
BILANTURĬ.
Compturĭ, Adrese, Circulare, Scrisorĭ.
Couverte, în totă mărimea.
TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURĬ şi RESTAURANTE.
PREŢURĬ-CURENTE ŞI DIVERSE
BILETE DE INMORMÊNTARI.

Comandele eventuale se primesc **în biuroul tipografiei, Braşov Têrgul Inuluĭ Nr. 30, etagiul I,** către stradă. — **Preţurile moderate.** — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşov.